

i alt Fald være Bølgere. Jeg takker den ærede Forslagsstiller for, at han vil give Kvinderne Valgret; men jeg ser ikke, hvorfor Kvinderne ikke kunne være valgbar. Der er dog i Virkeligheden mange Tilfælde, hvor det kunde være ønskelige at have kvindelige Elementer i en Domstol. Jeg har vel med Opmærksomhed hørt den højtærede Justitsministers Foredrag, hvori han gjorde gældende, at visse Forkundstaber af højere videnskabelig Natur vilde være nødvendigt for at kunne sidde i en saadan Domstol, foruden de rent specielle Forkundstaber, men det vilde dog vel ikke være rigtig derved aldeles at udelukke Kvinderne. Kvinderne kunne ogsaa tilegne sig en saadan Fordannelse, selv om man vilde kræve, at den skulde være videnskabelig. Skønt vi endnu ikke have candidatus juris, saa have vi dog en statsvidenskabelig kvindelig Kandidat; i Belgien er der en Dame, som er doctor juris, saa der er ikke noget i Vejen for, at Kvinder kunne tilegne sig saadanne Forkundstaber, hvis man tror, at det er nødvendigt. Jeg skal benytte Lejligheden til en Bemærkning om den ublide Medfart, som Landstinget har ladet udføres af lille Lovforslag om Kvinders Valgret og Valgbarhed, som det ærede Medlem fra Københavns 1ste Valgkreds (Trier) og jeg have indbragt. Efter den Medfart, det fik, er der ikke stor Anledning til for det første at gentage Forsøget; men jeg haaber, at Kvinderne vilde benytte enhver Lejlighed — ogsaa denne — til at gøre deres Indflydelse gældende i den Retning, at de ikke blot saa Valgret og Valgbarhed, men i det hele taget ved enhver Lejlighed ikke stille sig for bestemt, men søge at faa Sæde i saa mange Bestyrelser og Retter som muligt og vænne Mændene til at arbejde med sig, og at de da ville arbejde saa udmærket, at den Tid skal komme, da det ikke længere er Kvinderne, som bede Mændene om at maatte være med, men blive Mændene, som bede Kvinderne om at modtage Valg til saadanne Stillinger. Jeg skal til Slutning kun udtale det Haab, at det maa lykkes at føre denne Sag tilfredsstillende gennem Rigsdagen, om det end ikke sker i Aar, saa dog ad Aare.

Sørdum: Jeg ønsker straks at gøre den Bemærkning, at jeg kun kan udtale min Tilfredshed med dette Lovforslags Fremkomst. Det er jo en bekendt Sag, at vort nuværende Retsvæsen og Afgørelsen af den Slags Sager, som dette Lovforslag omhandler, er af en Vestsæfshed, som man længe har været misfornøjet med, og som netop medfører det, som den høje Indenrigsminister talte om, nemlig at Sagerne blive færre, end de

under andre Forhold vilde være. Det maa ikke forstaaes saaledes, at der ikke skulde være Grund til flere Sager, men det skal forstaaes saaledes, at Retsvæsenet er af den Vestsæfshed, at Folk meget nødigt gaa til at jagsøge om den Slags Sager. Det ligger jo i Sagens Natur. For det første er vor nuværende Rettergang meget langtrukket, og for det andet meget kostbar, og det sidste er jo særlig svært for den arbejdende Stand, idet de, om de føle sig forurettede af deres Arbejdsgivere og skulle til at søge Erstatning hos dem, ikke ere i Besiddelse af de Midler og den Kapital, som fordres til at gaa Retsens Vej og søge den juridiske Bistand, som er nødvendig. Og omvendt kan man sige, at hvis Arbejdsgiverne føle sig forurettede af deres Arbejdere, kunne de i de fleste Tilfælde heller ikke have nogen stor Lyst til at ofre store Kapitaler paa disse Retsforhold, idet de som oftest, hvis det drejer sig om Erstatning, ikke ville kunne faa saa megen Erstatning, som kunde dække Retsomkostningerne, og i mange Tilfælde ikke erholde noget af Arbejderne, idet de som oftest ere besiddelsesløse. Man vil deraf forstaa, at den ærede Indenrigsminister ikke havde nogen Grund til at udtale, at han ikke havde fundet Opfordring til at fremkomme med Lovforslag i den Retning paa Grund af de færre Sager, der fandtes paa dette Omraade. Jeg tror, at dersom Retsvæsenet var noget anderledes, og hvis denne Lov kom til at træde i Kraft, vilde der blive flere Sager, end der har været til Dato, hvilket jeg for øvrigt vilde betragte som meget heldigt, idet jeg tror, at det vilde bidrage til en Foritaelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, som mangler for nærværende Tid. Jeg tror, at den Rapport, som Arbejdere og Arbejdsgivere vilde blive satte i til hinanden ved disse Arbejdsretter og Enighedskamre, vilde virke fordelagtigt i den Retning. Jeg tror, at den Forstaaelse, som har manglet til Dato, maa komme, og at bedre Forhold ville komme til Stede. Det staar nemlig for mig saaledes, at Arbejdsgiverne og Arbejderne gennemgaende i Øjeblikket betragte hinanden som hinanden temmelig uvedkommende og med hver sine Interesser; kun naar de have Brug for hinanden, synes de om hinanden, og det er ikke min Opfattelse. Min Opfattelse er den, at ihvorvel de have særlige Interesser, hver for sig, have Arbejderne og Arbejdsgiverne ogsaa meget store Fællesinteresser. Jeg mener da, at de skulde se at komme til gensidig Foritaelse af disse, hvilket jeg tror, at dette Forslag vil bidrage meget til. For øvrigt skal jeg sige, at dette ogsaa er en